

**KALASTAJIEN KOULUTUSHANKE
REPOSAAREN KALASATAMA**

31.10.2022

Aleksi Vihtilä
Porin Kaupunki

SISÄLLYSLUETTELO

PROJEKTIKUVAUS.....	3
1. JOHDANTO.....	3
2. PROJEKTI.....	4
3. PROJEKTIN HALLINTA.....	6
3.1. PROJEKTIN ORGANISOINTI.....	6
3.2. AIKATAULU	7
4. BUDJETTI.....	7
4.1. KUSTANNUSSEURANTA JA OHJAUS.....	8
5. VIESTINTÄ.....	8
5.1. SISÄINEN VIESTINTÄ.....	8
6. LAADUNVARMISTUS.....	8
6.1. RAPORTOINTI.....	8
6.2. DOKUMENTTIEN HALLINTA.....	8
6.3. RISKIT.....	9

Kalastajien koulutuksen järjestäminen

Projektikuvaus

Tärkein haaste pienimuotoisessa rannikkokalastuksessa on hylkeiden ja merimetsojen aiheuttamien ongelmien huomioiminen. Muuttuneisiin olosuhteisiin sopeutuminen vaatii niin alusten ja pyydystenkin kehittämistä, ja esimerkiksi kelirikon aikaiseen kalastukseen sopivien välineiden suunnittelua. Kalastuksen turvallisuutta on myös syytä parantaa olosuhteiden ja sään ääri-ilmiöiden yleistyessä.

1. Johdanto

Paikallisen kehittämisen mallia jatketaan ja parannetaan, jotta se vastaisi toimialan haasteisiin ja jotta alueellisesta näkemyksestä, osaamisesta ja verkostoista saataisiin aiempaa parempi hyöty. Työssä tarvitaan myös kustannustehokkaita, yritysten kannattavuutta ja työolosuhteita parantavia ratkaisuja, jotta raskaat manuaaliset tuotantovaiheet vähenevät, kalan laatu paranee ja pieniäkin kalaeria on mahdollista saada kannattavasti markkinoille. Kalasatamien ja muutokset huomioiva infrastruktuurin kehittäminen on osa työtä.

Kalastajien työtä voidaan auttaa tuomalla käytännön asioiden avuksi ulkopuolista asiantuntemusta. Tämä on kohdistuttava toimintoihin, mitkä tuovat heti konkreettista hyötyä yrittäjälle. Tehdyn alueen kalasatajahaasteluraportin mukaan useimmat rannikkokalastajat suunnittelivat pyydysten ja kalastuksen muutokseen paremmin soveltuvan veneen hankintaa.

2. Projekti

Tiedonkeruu ja koulutus

Tiedot kehityskohteiksi valittavista kokonaisuuksista tehdään eri hankkeissa, mutta tässä haettiin kalastajien yhteiset näkemykset tärkeimmistä kohteista.

- a) pyydykset: suunnittelu ja rakentaminen laji- ja kalastusaluekohtaisesti
  - a. haastattelujen perusteella valittiin kohteet ja hankittiin kouluttaja
- b) veneenrakennus: suunnittelu ja rakentaminen laji- ja kalastusaluekohtaisesti
  - a. haastattelujen perusteella valittiin kohteet ja hankittiin kouluttaja
  - b. selvitettiin yhteistyömahdollisuus Winnovan kanssa
  - c. selvitettiin yhteistyömahdollisuus kalatalouden innovaatio-ohjelman hankkeiden kanssa mallisuunnittelun ja uuden elektroniikan osalta

1 / a kalastus, pyyntikohteet kuten särkikalat ja kuore

Kalastuksen uudelleen suuntaamiseksi tehtiin kartoitus potentiaalisista pyyntialueista tavoitelajien, kalamäärän ja valitun pyydyksen yhdistelmänä. Työ koordinoitiin yhteisesti kalatalousalueiden, kalaleaderin ja kalastajien kanssa. Kalastuksen kehittämistä ohjaa saaliskalojen biologinen tila sekä tulevat markkinat, sekä tuore raportti alueen mobiilirysäkökeesta.

Särkikalojen osalta oli ja on lähtökohtana tieto, että kalastusta voidaan lisätä merkittävästi. Pyyntin tehon kasvattaminen tehtiin pyydysten valikoivuutta lisäämällä, ja selvittämällä optimi pyydyksen koko suhteessa investointiin ja tarjolla oleviin pyydyspaikkoihin. Samalla huomioitiin venesuunnittelun tuomat mahdollisuudet.

Sama tilanne on kuoreen, osin silakan rannikkokalastuksen lisäämisen kohdalla. Perinteinen kalusto ei vastaa nykyisiä vaatimuksia, ja lähtökohtana on uuden venetyypin ja tämän monipuolisia mahdollisuuksia hyödyntävän pyyntimuodon suunnittelu ja kokeilu. Kuoreen kohdalla testattiin niin kurenuottaa kuin kevyttä laahusnuottaakin. Silakan kesäaikaisille markkinoille pyrittiin löytämään kalastusmahdollisuus rannikon rysien käytön aloittamisella Merikarvian mallin mukaisesti.

Toimenpiteet:

- koottiin kalastajat, jotka olivat valmiit sitoutumaan suomukalarysän ohjattuun rakentamiseen ja kurenuotalla kalastamiseen
- suunniteltiin ja valittiin pyydys parhaan mahdollisen tiedon mukaan
- valittiin yhteiseksi rakennuspaikaksi pyydyshuoltotila
- valittiin ohjaaja, joka osaa myös huomioida alueelliset erityispiirteet
- opastettiin osallistujat pyydyspaikkojen valintaan ja lupaprosessiin
- ohjattiin käynnistettävä kalastus alkuun
- kauden jälkeen kerätään tiedot ja kokemukset raportiksi

1/b alukset ja veneet

Kalastuksessa käytettävä kalusto, etenkin alukset ja veneet ovat pitkälle samoja kuin ovat olleet muutaman vuosikymmenen ajan. Ne eivät sovellu parhaalla mahdollisella tavalla muuttuvan tilanteeseen, ja ovat yksi syy kalastuspäivien määrän laskuun rannikkokalastuksessa. Olosuhteiden ja uusien lajien kalastuksen huomioiminen onnistuu vain tätä varten suunnitellulla nykyaikaisella kalustolla. Tavoitteena on selvittää, suunnitella ja rakentaa sekä kevyt että raskas monikäyttövene, joilla voidaan toimia tehokkaasti, turvallisesti ja ympäristöä säästään. Työ ohjataan hankkeen toimesta ja yhteistyökumppaneina ovat alueen kalastajat, koulutuslaitokset ja alan yhteisöt.

1/b-1 Pienen rannikkokalastusveneen suunnittelu- ja rakentamiskurssi

Tavoitteena on luoda nykyisiä ja koeteltuja kalastustekniikoita soveltamalla matalan aloituskynnyksen rannikkokalastuspilotti, missä saaliin koko sekä määrä sovitetaan markkinoiden mukaan ja keskitytään kiintiömättömiin lajeihin. Paikkana on Reposaaressa kalasatama ja sen lähivedet. Yhteistyönä tehdyn taustaselvityksen avulla saadaan luotua malli, jossa nykyinen tai uusi yrittäjä tietää aloittaessaan saalistavoitteet ja kustannukset. Samalla on selvitetty parhaat ja kustannustehokkaimmat käytännöt veneen, pyydysten ja ergonomian suhteen, ja opastus verkkopyyntiin saadaan toisaalla toimivalta kalastajalta. Aloittava kalastaja perehdytetään laatu- ja hygieniavaatimuksiin, ja koko silakan ketju merestä jalostukseen viritetään vastaamaan markkinoiden vaatimuksia.

Kalastuksen aloitus kohdistetaan parhaimpaan sesonkiin, toukokuusta elokuuhun, jolloin markkinoilla ei juuri ole troolisolakkaa. Uutta konseptia verrataan myös nykyisiin toimijoihin ja samalla selvitetään kauden jatkamisen perusteita. Kunta on sitoutunut rakentamaan tarvittavan infran, ja kalavesien saanti on turvattu.

Mitoitus

- kantavuus n. 1 t
- avovene ja perämoottori n. 100 hp
- materiaali alumiini tai vastaava

Liiketoimintatavoite

- budjetti 30 – 40 t€ ilman elektroniikkaa
- kalapäiviä 150
- päiväsaalis 100 kg
- liikevaihto 60 t€
- lajit: särkikalat, ahven, kuha, silakka ja hauki

Toimenpiteet:

- käyttökohteen suunnittelu yhdessä kohdekalastajien kanssa
- veneen suunnittelu yhdessä toimittajan ja kohdekalastajien kanssa
- rakennuspaikan valinta ja järjestelyt
- lupaprosessin suunnittelu ja toteutus
- ohjaajan valinta
- rakennuskurssin toteutus
- käyttöönoton ohjaus
- käytön kokemusten kerääminen ja raportti

3. Projektin hallinta**3.1. Projektin organisointi**

Kehittämiskokouksien koolle kutsumisesta ja tulosten kirjaamisesta vastasi Paapuuri OY, joka myös täydentää aiempaa selvitystä tarvittavin osin. Tehtävään kuului myös selvittää tarvittavien investointien kustannustason.

3.2. Aikataulu

Projektin aikataulullista ohjausta valvoi työpäällikkö Aleks Vihtilä. Hankkeen suunnittelu alkaa, kun rahoitushakemus on jätetty 10 / 2021 ja päättyy 10 /2022.

4. Budjetti

Hankkeen kokonaiskustannukset muodostuvat ostopalveluista.

Porin kaupunki hakee EMKR-tukea hankkeeseen 80% (14 592€) kokonaiskustannuksista Selkämeren ja Pyhäjärven kalaleaderilta.

BUDJETTI

Kohde	työpäiviä	kustannus
Hankkeen valmistelu	5	2 320 € alv. 0%
Asiantuntijapalvelut	20	11 600 € alv. 0%
Raportointi ym kulut	5	2 320 € alv. 0%
Luvat ym		2 000 € alv. 0%
Hankkeen kulut yhteensä		18 240 € alv. 0%

4.1. Kustannusseuranta ja ohjaus

Kustannuksia seurattiin säännöllisesti, jotta käsitys kokonaiskustannuksista syntyi ja mahdollisiin ”ylilyönteihin” voidaan ohjeistuksilla puuttua.

5. Viestintä

5.1. Sisäinen viestintä

Keskeisessä osassa projektin onnistumisen kannalta oli viestintä.

Viestinnässä tukeuduttiin Porin kaupungin viestintään ja tarvittaessa ostopalveluina ostettuihin mediapalveluihin. Tarvittaessa lisätään viestintätoimien määrää, jotta tieto tavoitti mahdollisimman laajasti kaikki toimijat.

6. Laadunvarmistus

6.1. Raportointi

Projektin kokousasiakirjat, muut asiakirjat, talous sekä projektiorganisaation toiminta kokonaisuudessaan dokumentoitiin riittävällä tarkkuudella ja arkistointiin sähköisesti tilayksikön verkkoasemalle sekä paperiarkistoon tarvittavilta osin. Kustannusten kertymän raportointi hoidetaan tilayksikön sisällä ja tuodaan tiedoksi järjestettäviin seurantalavereihin.

6.2. Dokumenttien hallinta

Projektin sisäisessä dokumenttien hallinnassa ja jakelussa käytettiin Porin kaupungin verkkoasemia. Projektin alkaessa määritellään tiedostojen luku- ja kirjoitusoikeudet.

6.3. Riskit

Riskien hallinnassa ja tunnistamisessa tukeuduttiin projektin alussa konsernin turvallisuuspäällikön apuun. Riskitarkastelussa tunnistetaan oleelliset riskit, esitetään näille vastatoimet sekä nimetään niihin vastuutaho ja -henkilö.

Kaikissa tarkasteluissa varmistetaan myös, että hankkeen kyseistä vaihetta koskevat tavoitteet on asetettu ja tunnistettu.